Sydkraft AB

Klimat-och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Sydkraft AB
Box 94
201 20 Malmö
www.uniper.energy

Emilia Eneman

Regulatory and Public Affairs Manager

Besöksadress:
Pulpetgatan 20, 215 37 Malmö

Organisationsnummer:
559012-0316

Sydkraft ABs (Uniper) yttrande avseende Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2027 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten samt övriga förslag till ändringar i förordningen_ KN2026/01346

13 oktober 2026

Sydkraft AB (Uniper) har tillsammans med Barsebäck Kraft AB, OKG Aktiebolag och Sydkraft Nuclear Power AB getts möjlighet att inkomma med synpunkter i rubricerat ärende.

Ärendet

Regeringen har remitterat Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2027 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten samt övriga förslag till ändringar i förordningen.

Yttrande

Detta remissvar lämnas av Sydkraft AB och omfattar även ställningstaganden från dotterbolagen Sydkraft Nuclear Power AB, Barsebäck Kraft AB och OKG Aktiebolag (dessa bolag i det följande gemensamt benämnda Uniper).

Uniper tackar för möjligheten att lämna synpunkter på *Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2027 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten samt övriga förslag till ändringar i förordningen*.

Uniper konstaterar att flera av de föreslagna avgiftshöjningarna är betydande och att avgiftsuttaget sammantaget ökar väsentligt för befintliga tillståndshavare. Det är därför angeläget att avgiftsförändringar fortsatt präglas av transparens,

proportionalitet och en tydlig koppling mellan avgifter, faktisk myndighetsutövning och den resursåtgång som verksamheten ger upphov till.

Uniper har i huvudsak synpunkter avseende förslaget om höjda avgifter för nukleär icke-spridning enligt 13 § samt vissa principiella frågor kring beredskapsavgiften och avgiftsmodellens utformning.

Avgift för nukleär icke-spridning (13 §)
SSM motiverar den föreslagna höjningen bland annat med att utbyggnaden av ny kärnkraft förväntas medföra fler internationella inspektioner inom kärnämneskontroll. Myndigheten anger att internationella kärnämneskontrollorgan kan påbörja tillsynsinsatser redan när grundläggande parametrar för en ny kärnteknisk anläggning har definierats och att antalet internationella inspektioner därmed kommer att öka i samband med nya tillståndsprocesser.

Uniper ifrågasätter om detta utgör ett relevant motiv för att höja avgifterna för dagens befintliga tillståndshavare. Kostnader som uppkommer till följd av nya kärntekniska anläggningar, nya tillståndsprocesser och nya aktörer bör som utgångspunkt bäras av de verksamheter som ger upphov till dessa kostnader. Det framstår inte som rimligt att befintliga anläggningar ska finansiera ett utökat myndighetsarbete som följer av framtida kärnkraftsprojekt.

Tvärtom borde ett ökat antal tillståndshavare på sikt kunna bidra till att vissa gemensamma och fasta kostnader fördelas på fler avgiftsskyldiga aktörer. Detta talar för att SSM tydligare bör redovisa vilka kostnader som är hänförliga till befintliga respektive framtida tillståndshavare samt hur myndigheten bedömer att ett utökat antal aktörer påverkar avgiftsnivåerna över tid.

Det är samtidigt viktigt att befintliga tillståndshavare inte indirekt finansierar uppbyggnaden av myndighetskapacitet för framtida kärnkraftsprojekt. Alla ökade kostnader för granskning, tillståndsprövning, tillsyn, internationella inspektioner och annan myndighetsverksamhet som följer av ny kärnkraft bör så långt möjligt bäras av de aktörer som ansöker om och bygger de nya anläggningarna

Ändringen från ”tillsyn som utövas” till ”verksamhet som bedrivs”
SSM föreslår att formuleringen i 13 § ändras från ”tillsyn som utövas” till ”verksamhet som bedrivs”. Myndigheten motiverar detta med att avgiften även ska täcka aktiviteter såsom administration av kärnämneskontrollregistret, rapportering till internationella kontrollorgan samt dialog med internationella organisationer.

Uniper anser att denna ändring behöver förtydligas ytterligare. Begreppet ”verksamhet som bedrivs” är betydligt bredare än ”tillsyn som utövas” och riskerar att skapa oklarhet kring vilka aktiviteter som omfattas av avgiftsuttaget. För att säkerställa förutsebarhet och rättssäkerhet för tillståndshavarna bör det tydligt framgå vilka typer av arbetsuppgifter, aktiviteter och kostnader som avses finansieras genom avgiften.

Synpunkter på beredskapsavgiften
Kostnader för jodtabletter
SSM hänvisar till ökade kostnader som uppstått till följd av att Socialstyrelsen övertagit ansvaret för upphandling och lagerhållning av jodtabletter. Myndigheten konstaterar samtidigt att Socialstyrelsens prognostiserade kostnader är högre än de kostnader som tidigare belastat SSM och länsstyrelserna.

Uniper anser att detta resonemang kräver ytterligare förklaring. Om ansvaret flyttas mellan myndigheter och resultatet blir högre kostnader bör det tydligt redovisas vilka mervärden, kvalitetsförbättringar eller effektivitetsvinster som motiverar förändringen. En organisatorisk förändring bör inte i sig utgöra grund för högre avgifter för tillståndshavarna.

Schablonhöjning om 4,5 procent
SSM anger även att en schablonmässig kostnadsökning om 4,5 procent från och med 2027 har lagts till beräkningarna för att beakta den allmänna kostnadsutvecklingen i samhället.

Uniper anser att nivån bör motiveras närmare. För en statlig myndighet framstår det som naturligt att utgå från allmänt accepterade och långsiktiga ekonomiska referenspunkter. Mot denna bakgrund är det svårt att förstå varför en generell

kostnadsuppräkning om 4,5 procent används utan en tydlig redovisning av vilka kostnadskomponenter som förväntas öka i motsvarande omfattning.

Övriga synpunkter

Avgifter ska kopplas till faktisk resursåtgång
Avgifterna bör fortsatt vara tydligt kopplade till faktisk myndighetsutövning och faktisk resursåtgång. Avgiftsökningar bör motiveras av konkreta och verifierbara kostnadsökningar samt de tillsyns- och granskningsinsatser som utförs för befintliga tillståndshavare.

Nationella beredskapssatsningar bör i större utsträckning finansieras via anslag
Kostnader för nationella beredskapssatsningar, exempelvis nationella lager, jodtabletter och andra samhällsgemensamma beredskapsåtgärder, har en bred samhällsnytta som sträcker sig långt utanför det avgiftskollektiv som idag finansierar verksamheten. Sådana åtgärder bör därför i större utsträckning finansieras genom statliga anslag snarare än genom avgifter som tas ut av ett begränsat antal tillståndshavare.

Differentierad avgiftsmodell
SSM bör fortsätta utveckla en mer differentierad avgiftsmodell. Avgiftsnivåerna bör i ökad utsträckning spegla verksamheternas komplexitet, riskbild och den faktiska arbetsinsats som myndigheten lägger ned.

Effektiviseringar bör komma avgiftsbetalarna till del
Kärnkraftsindustrin verkar under höga krav på kontinuerlig effektivisering och produktivitetsutveckling. Det är därför rimligt att även effektiviseringar inom SSM, exempelvis genom digitalisering, moderniserade arbetssätt och förbättrade kommunikationsvägar, över tid bidrar till att begränsa avgiftsutvecklingen.

Sådana åtgärder kan samtidigt minska administrationen, korta ledtiderna och bidra till en säkrare och mer effektiv informationshantering.

Ökad transparens efterfrågas
För att skapa långsiktig förutsägbarhet bör SSM tydligare redovisa hur kostnadsutveckling, bemanning, nya uppdrag, internationella åtaganden och förändrade tillsynsbehov påverkar avgiftsnivåerna.

Ökad transparens är en viktig förutsättning för att tillståndshavarna ska kunna bedöma rimligheten i avgiftsuttaget och för att upprätthålla förtroendet för avgiftssystemet.

Regelbunden omprövning av beredskapsavgiften
Beredskapsavgiften bör regelbundet omprövas. När tillfälliga kostnadsdrivare, investeringar, uppbyggnadsinsatser och avskrivningar upphör bör detta också avspeglas i avgiftsnivåerna. Avgifter som höjs för att finansiera tidsbegränsade satsningar bör inte permanentas utan återkommande prövas mot det faktiska finansieringsbehovet.

Avslutande kommentar
Uniper har förståelse för behovet av att säkerställa full kostnadstäckning för SSM:s verksamhet och för vikten av att Sverige uppfyller sina nationella och internationella åtaganden inom strålsäkerhet, beredskap och kärnämneskontroll. Samtidigt är det viktigt att avgiftssystemet uppfattas som transparent, förutsägbart och rättvist.

Särskilt viktigt är att befintliga tillståndshavare inte belastas med kostnader som uppstår till följd av utbyggnaden av ny kärnkraft eller andra framtida verksamheter. Principen bör vara att den som ger upphov till ett tillsyns- eller granskningsbehov också bär kostnaden för detta.

Med vänlig hälsning
Emilia Eneman
Regulatory and Public Affairs Manager, Uniper Sverige